

INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT

Rechtspraak

twaaalfde druk

onder redactie van:
Michiel J. de Rooij

T.M.C. Asser Instituut

Nijmegen 2017
Ars Aequi Libri

Hoewel bij deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden auteur(s), redacteur(en) en uitgever(s) deswege geen aansprakelijkheid.

© 2017 T.M.C. Asser Instituut, Den Haag

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever(s).

Voorzover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j^o het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever(s) te wenden.

Opmaak binnenwerk: T.M.C. Asser Instituut naar model van Ars Aequi Libri

Omslagontwerp: Janine van Winden, Ars Aequi Libri

Voorwoord

Deze bundel is een product van gemeenschappelijke inspanningen.

De wortels van de bundel gaan vele decennia terug. Ooit is het T.M.C. Asser Instituut begonnen met het samenstellen en produceren van collegemateriaal internationaal privaatrecht ten behoeve van het onderwijs aan de universiteiten. Dat is geëvolueerd tot een samenwerking tussen Ars Aequi en het T.M.C. Asser Instituut voor een jurisprudentiebundel. Inmiddels is het product van die samenwerking toe aan zijn twaalfde druk.

De rol van de huidige samensteller van deze bundel is maar beperkt geweest. Aan de basis van de nieuw vastgestelde inhoud staat overleg met de hoogleraren en docenten van de universiteiten die hem gebruiken in het onderwijs. Zij bepalen uiteindelijk om de twee jaar welke uitspraken noodzakelijk zijn om studenten vertrouwd te maken met het internationaal privaatrecht. Daarbij gaat het vooral om het handhaven van het over de jaren heen opgebouwde fundament en het toevoegen van recente uitspraken. Teneinde de omvang van de bundel hanteerbaar te houden moeten voor iedere druk weer keuzes worden gemaakt. In vergelijking met de vorige druk zijn circa 30 uitspraken toegevoegd. Om daarvoor plaats te maken zijn bijna 20 uitspraken verwijderd. Voorts is bij een aantal arresten van de Hoge Raad de conclusie A-G weggelaten.

Het bij T.M.C. Asser Press uitgegeven tijdschrift NIPR, Nederlands Internationaal Privaatrecht, is de belangrijkste bron voor de hedendaagse uitspraken. Veel universiteiten hebben inmiddels een collectief abonnement waardoor de website, www.nipr-online.eu, voor studenten vrij toegankelijk is. Naast wetenschappelijke bijdragen vindt men daar onder meer ook een uitgebreide database met rechtspraak over het internationaal privaatrecht.

De uitspraken in deze bundel die zijn voorzien van een NIPR nummer zijn in die database terug te vinden, vaak met verdere aanvullingen. Zo kunnen de conclusies van de A-G bij de Hoge Raad in de NIPR database worden geraadpleegd. Uitzonderingen daargelaten wordt in NIPR uit de rechtspraak van het Hof van Justitie EU alleen de tekst van het arrest gepubliceerd. Wie de conclusies van de A-G bij het Hof van Justitie EU erop wil naslaan wordt verwezen naar de bekende databases op het EU recht van de Europese instellingen of de app 'CVRIA' van het Hof van Justitie. Voor op- of aanmerkingen kunt u schrijven aan m.de.rooij@asser.nl.

Den Haag, 1 augustus 2017

Michiel J. de Rooij

Inhoudsopgave

A–NAAM

1.	Hof van Justitie EG 2 oktober 2003, zaak C-148/02, NIPR 2004, 2 (Garcia Avello)	1
2.	HR 26 september 2008, NIPR 2008, 255	5
3.	Hof van Justitie EG 14 oktober 2008, zaak C-353/06, NIPR 2008, 253 (Grunkin-Paul)	10

B–HUWELIJK

1.	HR 13 december 1996, NIPR 1997, 68 (Erkenning consulaatshuwelijk)	14
2.	HR 16 oktober 1998, NIPR 2002, 76 (Verzoek nietigverklaring Pakistaans huwelijk)	16
3.	Hof Amsterdam 12 november 1998, NIPR 1999, 137 (Erkenning bigaam huwelijk na ontbinding eerste huwelijk)	18

C–HUWELIJKSONTBINDING

RECHTERLIJKE BEVOEGDHEID

1.	Hof van Justitie EG 29 november 2007, zaak C-68/07, NIPR 2008, 2 (Sundelind Lopez)	20
2.	Hof van Justitie EG 16 juli 2009, zaak C-168/08, NIPR 2009, 173 (Hadadi)	23
TOEPASSELIJK RECHT		
3.	HR 9 november 2001, NIPR 2002, 2 (Marokkaans verstotingsrecht)	29
ERKENNING VAN VREEMDE VONNISSEN EN VERSTOTINGEN		
4.	HR 27 mei 1988, NIPR 1988, 487	31
5.	HR 26 januari 1996, NIPR 1996, 179 (Nederlandse echtscheiding na Franse afwijzing)	31
6.	HR 13 juli 2001, NIPR 2001, 242 (Erkenning Marokkaanse khoel)	32
VERSTOTING		
7.	HR 31 oktober 1986, NIPR 1987, 103	35

D–AFSTAMMING, ERKENNING, WETTIGING

1.	HR 13 juli 2001, NIPR 2001, 241	36
2.	HR 2 november 2012, NIPR 2012, 415 (Erkenning van Poolse erkenning)	37
3.	HR 19 februari 2016, NIPR 2016, 141	

E–ADOPTIE

1.	Hof Arnhem-Leeuwarden 7 november 2013, NIPR 2014, 11	41
----	--	----

F–GEZAG OVER MINDERJARIGEN; KINDERBESCHERMING

1.	Hof van Justitie EG 11 juli 2008, zaak C-195/08, NIPR 2008, 159 (Inga Rinau)	44
2.	Hof van Justitie EG, 2 april 2009, zaak C-523/07 NIPR 2009, 85 (A.)	51
3.	Hof van Justitie EU 15 juli 2010, zaak C-256/09, NIPR 2011, 289 (Purrucker)	56
4.	Hof van Justitie EU 22 december 2010, zaak C-497/10 PPU, NIPR 2011, 5 (Mercredi)	64
5.	Hof van Justitie EU 1 oktober 2014, zaak C 436/13, NIPR 2014, 327 (E/B)	69
6.	Hof van Justitie EU 12 november 2014, zaak C-656/13 (L/M)	72
7.	Hof van Justitie EU 6 oktober 2015, zaak C-404/14. NIPR 2015, 352 (Marie Matoušková)	78

Inhoudsopgave

8.	Hof van Justitie EU 19 november 2015, zaak C-455/15 PPU, NIPR 2016, 1 (Inzake P)	79
9.	HR 23 september 2016. NIPR 2016, 368	83

G--ALIMENTATIE

1.	Hof van Justitie EU 18 december 2014, NIPR 2015, 48 gevoegde zaken C-400/13 en 408/13 (Sanders)	86
2.	Hof van Justitie EU 6 oktober 2015, zaak C-489/14, NIPR 2015, 353 (A./B.)	90

H--HUWELIJKSVERMOGENSRECHT

1.	HR 17 mei 1929, NJ 1929, 1279 (Clemens/Klein)	94
2.	Hof Amsterdam 21 juni 1971, NJ 1972, 246	96
3.	HR 14 mei 1976, NJ 1977, 335.	98
4.	HR 10 december 1976, NJ 1977, 275 (Chelouche/v. Leer)	100
5.	HR 20 april 1979, NJ 1980, 527.	101
6.	HR 27 maart 1981, NJ 1981, 335 (Haagse Italianen)	102
7.	HR 7 april 1989, NIPR 1989, 187 (Sabah-arrest)	104
8.	HR 6 december 1991, NIPR 1992, 54 (Sinterklaasarrest)	107
9.	HR 19 maart 1993, NIPR 1993, 230 (Zimbabwe-arrest)	110
10.	HR 16 september 1994, NIPR 1994, 357 (Hong Kong-arrest)	117
11.	Hof 's-Gravenhage 15 juli 2009, NIPR 2009, 262	120
12.	HR 24 juni 2011, NIPR 2011, 293	122
13.	HR 29 maart 2013, NIPR 2013, 309 (Stelselkeuze in Italiaanse huwelijksakte)	127

I--ERFRECHT

1.	HR 8 januari 1943, NJ 1943, 202	131
2.	HR 21 maart 1947, NJ 1947, 382 (Estlandse nalatenschap)	133
3.	HR 16 maart 1990, NIPR 1990, 392 (Bredius)	136
4.	HR 22 februari 2008, NIPR 2008, 79	137
5.	Rb. 's-Gravenhage 5 februari 2010, NIPR 2010, 295.	141

J--GOEDERENRECHT

1.	HR 21 november 1952, NJ 1953, 574 (Californische volmacht)	144
2.	Hof 's-Gravenhage 28 april 1978, NJ 1981, 16	145
3.	HR 8 mei 1998, NIPR 1998, 194 (Klooster in een landschap)	145
4.	HR 3 september 1999, NIPR 2000, 22 (R.H. van der Boon/RG Lease)	145
5.	HR 7 januari 2000, NIPR 2000, 106 (Retentierecht)	145
6.	HR 14 december 2001, NIPR 2002, 18 (Sisal II)	145
7.	HR 16 september 2016, NIPR 2016, 406 (E.J.F. Bosch)	

K--OVEREENKOMSTEN

1.	HR 2 april 1942, NJ 1942, 468 (Jurgens/van Heesch)	145
2.	HR 13 mei 1966, NJ 1967, 3 (Alnati)	145
3.	HR 12 januari 1979, NJ 1980, 526 (Surinaams deviezenrecht en Antilliaans onroerend goed transactie)	145

Inhoudsopgave

4.	HR 30 mei 1980, NJ 1980, 634 (Wet minimumloon)	169
5.	HR 25 september 1992, nr. 14566, NIPR 1993, 105 (Balenpers)	169
6.	Hof van Justitie EG 6 oktober 2000, zaak C-381/98, NIPR 2001, 29 (Ingmar)	169
7.	Hof van Justitie EG 6 oktober 2009, zaak C-133/08, NIPR 2009, 275 (ICF/Balkenende)	169
8.	HR 24 februari 2012, NIPR 2012, 193 (Olbrych/NUON)	169
9.	Hof van Justitie EU 12 september 2013, zaak C-64/1, NIPR 2013, 347 (Schlecker)	169
10.	Hof van Justitie EU 17 oktober 2013, zaak C-184/12, NIPR 2013, 349 (UNAMAR)	169
11.	Hof van Justitie EU 28 juli 2016, zaak C-191/15, NIPR 2016, 277 (Verein für Konsumenteninformation)	198
12.	Hof van Justitie EU 18 oktober 2016, zaak C-135/15, NIPR 2016, 405 (Griekenland/Nikiforidis)	205

L–NIET-CONTRACTUELE VERBINTENISSEN

1.	HR 18 maart 1938, NJ 1939, 69 (Ooievaar)	210
2.	HR 16 december 1983, NIPR 1984, 199 (Saudi Independence)	211
3.	HR 23 februari 1996, NIPR 1996, 228 (Total Liban/Blue Aegean/Shipowners)	213
4.	HR 23 november 2001, NIPR 2002, 17 (Ski-ongeval in Oostenrijk)	218
5.	HR 12 november 2004, NIPR 2005, 28 (Schulte/Deutag)	220
6.	Hof van Justitie EU 10 december 2015, zaak C-350/14 NIPR 2016, 72 (Florin Lazar)	222
7.	HR 11 maart 2016, NIPR 2016, 197	224
8.	HR 3 juni 2016, NIPR 2016, 278	228

M–OVERGANG VAN VORDERINGEN

1.	HR 16 mei 1997, NIPR 1997, 209 (Brandsma q.q./Hansa Chemie)	231
2.	HR 24 oktober 2003, NIPR 2004, 38	234

N–RECHTSPERSONEN

1.	Hof van Justitie EG 27 september 1988, zaak 81/87, (Daily Mail)	236
2.	Hof van Justitie EG 9 maart 1999, zaak C-212/97, NIPR 1999, 242 (Centros)	240
3.	Hof van Justitie EG 5 november 2002, zaak C-280/00, NIPR 2003, 19 (Uberseering)	244
4.	Hof van Justitie EG 30 september 2003, zaak C-167/10, NIPR 2003, 255 (Inspire Art)	254
5.	Hof van Justitie EG 13 december 2005, zaak C-411/03, NIPR 2006, 116 (Sevic)	267
6.	Hof van Justitie EG 16 december 2008, zaak C-210/06, NIPR 2009, 16 (Cartesio)	270
7.	HR 18 maart 2011, NJ 2011, 132, NIPR 2011, 196 (D Group Europe/curator)	277
8.	Hof van Justitie EU 29 november 2011, C-371/10, NIPR 2013, 29 (National Grid Indus)	279
9.	Hof van Justitie EU 12 juli 2012, C-378/10, NIPR 2012, 325 (VALE)	288
10.	HR 13 november 2015, NIPR 2015, 405 (OOO Promneftstroy/Yukos)	291

O–PROCESRECHT

1.	HR 17 januari 2003, NIPR 2003, 38	294
2.	HR 8 april 2005, NIPR 2005, 155	301
3.	HR 18 december 2009, NIPR 2010, 67 (Demerara/Karl Heinz Haus)	306
4.	HR 4 februari 2011, NIPR 2011, 222 en 223	307
5.	Hof van Justitie EU 6 september 2012, zaak C-170/11, NIPR 2012, 466 (Lippens)	310
6.	Hof van Justitie EU 21 februari 2013, zaak C-332/11, NIPR 2013, 155 (ProRail)	313

P–RECHTERLIJKE BEVOEGDHEID

1.	HR 1 februari 1985, NIPR 1985, 291 (Piscator)	317
2.	HR 28 oktober 1988, NIPR 1989, 126 (Harvest Trader)	318
3.	Rb. Den Haag 21 maart 2012, NIPR 2012, 233 (Forum necessitatis)	323
	EEG BEVOEGDHEIDS- EN EXECUTIEVERDRAG/ VERORDENING	
4.	Hof van Justitie EG 6 oktober 1976, zaak 14/76, NJ 1977, 170 (De Bloos)	324
5.	Hof van Justitie EG 6 oktober 1976, zaak 12/76, NJ 1977, 169 (Tessili)	326
6.	Hof van Justitie EG 30 november 1976, zaak 21/76, NJ 1977, 494 (Kalimijnen)	328
7.	Hof van Justitie EG 22 november 1978, zaak 33/78, NJ 1979, 595 (Somafer)	330
8.	Hof van Justitie EG 17 januari 1980, zaak 56/79, NJ 1980, 511 (Zelger)	333
9.	Hof van Justitie EG 24 juni 1981 en 22 oktober 1981, zaken 150/80 en 27/81, NJ 1981, 546 en NJ 1982, 144 (Elefanten Schuh)	333
10.	Hof van Justitie EG 22 maart 1983, zaak 34/82, NIPR 1983, 355 (Martin Peters Bauunternehmung)	334
11.	Hof van Justitie EG 15 januari 1987, zaak 266/85, NIPR 1988, 174 (Shenavai)	335
12.	Hof van Justitie EG 8 december 1987, zaak 144/86, NIPR 1989, 280 (Gubisch)	337
13.	Hof van Justitie EG 27 september 1988, NIPR 1990, 483 (Kalfelis)	339
14.	Hof van Justitie EG 11 januari 1990, zaak 220/88, NJ 1991, 573 (Dumez France)	341
15.	Hof van Justitie EG 6 december 1994, zaak C-406/92, NIPR 1995, 403 (Tatry/ Maciej Rataj)	342
16.	Hof van Justitie EG 7 maart 1995, zaak C-68/93, NIPR 1995, 533 (Shevill)	349
17.	Hof van Justitie EG 19 september 1995, zaak C-364/93, NIPR 1995, 538 (Marinari)	352
18.	Hof van Justitie EG 9 januari 1997, zaak C-383/95, NIPR 1997, 114 (Rutten)	354
19.	Hof van Justitie EG 20 februari 1997, zaak C-106/95, NIPR 1997, 115 (Mainschiffahrts-Genossenschaft)	357
20.	Hof van Justitie EG 27 oktober 1998, zaak C-51/97, NIPR 1999, 76 (Reunion Europeenne)	361
21.	Hof van Justitie EG 17 november 1998, zaak C-391/95, NIPR 1999, 77 (Van Uden)	366
22.	Hof van Justitie EG 16 maart 1999, zaak C-159/97, NIPR 1999, 163 (Trasporti Castelletti)	372
23.	Hof van Justitie EG 19 februari 2002, zaak C-256/00, NIPR 2002, 121 (Besix)	378
24.	Hof van Justitie EG 17 september 2002, zaak C-334/00, NIPR 2002, 260 (Tacconi)	378
25.	Hof van Justitie EG 14 november 2002, zaak C-271/00, NIPR 2003, 37 (Gemeente Steenberg/Baten)	387
26.	Hof van Justitie EG 1 maart 2005, zaak C-281/02, NIPR 2005, 152 (Owusu)	391
27.	Hof van Justitie EG 13 juli 2006, zaak C-539/3, NIPR 2006, 206, (Roche)	397
28.	Hof van Justitie EG 13 juli 2006, C-4/03, NIPR 2006, 205, (GAT/LuK)	401
29.	Hof van Justitie EG 3 mei 2007, zaak C-386/05, NIPR 2007, 127, (Color Drack)	404
30.	Hof van Justitie EG 11 oktober 2007, zaak C-98/06, NIPR 2007, 295, (Freeport)	408
31.	Hof van Justitie EG 10 februari 2009, zaak C-185/07, NIPR 2009, 128 (West Tankers)	414
32.	Hof van Justitie EG 16 juli 2009, zaak C-189/08 NIPR 2009, 207 (Zuid Chemie)	417
33.	Hof van Justitie EU 25 februari 2010, zaak C-381/08, NIPR 2010, 194 (Car Trim)	421
34.	Hof van Justitie EU 11 maart 2010, zaak C-19/09, NIPR 2010, 195 (Wood Floor)	426
35.	HR 7 mei 2010, NIPR 2010, 326	431
36.	Hof van Justitie EU 7 december 2010, zaken C-585/08 en C-144/09, NIPR 2011, 78 (Pammer en Hotel Alpenhof)	435
37.	Hof van Justitie EU 9 juni 2011, zaak C-87/10, NIPR 2011, 346 (Electrosteel)	444
38.	Hof van Justitie EU 18 oktober 2011, zaak C-406/09, NIPR 2011, 473 (Realchemie)	446
39.	Hof van Justitie EU 25 oktober 2011, zaken C-509/09 en C-161/10, NIPR 2011, 475 (eDate/Martinez)	449
40.	Hof van Justitie EU 1 december 2011, zaak C-145/10, NIPR 2012, 75 (Painer)	452
41.	Hof van Justitie EU 15 maart 2012, zaak C-292/10, NIPR 2012, 212 (G/Cornelius de Visser)	455
42.	Hof van Justitie EU 12 juli 2012, zaak C-616/10, NIPR 2012, 353 (Solvay)	459
43.	Hof van Justitie EU 25 oktober 2012, zaak C-133/11, NIPR 2013, 48 (Folien Fisher)	463
44.	Hof van Justitie EU 18 juli 2013, zaak C-147/12, NIPR 2013, 362, (OFAB)	466
45.	Hof van Justitie EU 14 november 2013, zaak C-478/12, NIPR 2016, 46 (Maletic)	471
46.	Hof van Justitie EU 19 december 2013, zaak C-9/12, NIPR 2014, 48 (Corman Collins)	474

Inhoudsopgave

47.	Hof van Justitie EU 16 januari 2014, zaak C-45/13, NIPR 2014, 51 (Kainz)	478
48.	Hof van Justitie EU 27 februari 2014, zaak C-1/13, NIPR 2014, 155 (Cartier)	480
49.	Hof van Justitie EU 13 maart 2014, zaak C-548/12, NIPR 2014, 156 (Brogsitter)	483
50.	Hof van Justitie EU 28 januari 2015, zaak C-375/13, NIPR 2015, 50 (Kolassa)	485
51.	Hof van Justitie EU 21 mei 2015, zaak C-352/13, NIPR 2015, 292 (Cartel Damage Claims)	491
52.	Hof van Justitie EU 21 mei 2015, zaak C-322/14, NIPR 2015, 293 (El Majdoub)	498
53.	Hof van Justitie EU 10 september 2015, C-47/14, NIPR 2015, 400 (Holterman Ferho Exploitatie)	502
54.	Hof van Justitie EU 17 maart 2016, zaak C-175/15, NIPR 2016, 188 (Taser International)	509
55.	Hof van Justitie EU 20 april 2016, zaak C-366/13, NIPR 2016, 189 (Profit Investment SIM)	512
56.	Hof van Justitie EU 16 juni 2016, zaak C-12/15, NIPR 2016, 298 (Universal Music Holding)	520
57.	Hof van Justitie EU 14 juli 2016, zaak C-196/15, NIPR 2016, 301 (Granarolo)	524
58.	Hof van Justitie EU 12 oktober 2016, zaak C-185/15, NIPR 2016, 422 (Kostanjevec)	529
59.	HR 26 februari 2016, NIPR 2016, 195 (Reaal Schadeverzekering NV)	532

Q–IMMUNITEIT

1.	HR 5 februari 2010, NIPR 2010, 196 (Marokko/Aissaoui)	534
2.	HR 30 september 2016, NIPR 2016, 425 (Morning Star)	539
3.	HR 14 oktober 2016, NIPR 2016, 427 (Staat/Servaas)	543

R–INSOLVENTIE

1.	HR 15 april 1955, NJ 1955, 542 (Kallir e.s./Comfin Handels- en Financiering Mij)	544
2.	HR 2 juni 1967, NJ 1968, 16 (Curator van Abend S.A./Chiotakis e.a.)	545
3.	HR 31 mei 1996, NIPR 1997, 116 (C./De Vleeschmeesters B.V.)	545
4.	Hof van Justitie EG 17 januari 2006, zaak C1/04, NIPR 2006, 30 (Staubitz-Schreiber)	548
5.	Hof van Justitie EG, 2 mei 2006, zaak C-341/04, NIPR 2006, 127 (Eurofood)	550
6.	Rechtbank Amsterdam 31 oktober 2007, NIPR 2007, 308 (Godfrey/Rebgun)	557
7.	Hof van Justitie EG 12 februari 2009, zaak C-339/07, NIPR 2009, 282 (Deko Marty)	564
8.	Hof van Justitie EG 10 september 2009, zaak C-292/08, NIPR 2009, 284 (German Graphics)	566
9.	Hof van Justitie EU 21 januari 2010, zaak C-444/07, NIPR 2010, 193 (Probud)	569
10.	Hof van Justitie EU 20 oktober 2011, zaak C-396/09, NIPR 2011, 474 (Interedil)	573
11.	Hof van Justitie EU 15 december 2011, zaak C-291/10, NIPR 2012, 76 (Rastelli)	577
12.	Hof van Justitie EU 22 november 2012, zaak C-116/11, NIPR 2013, 50 (Bank Handlowy)	581
13.	HR 13 september 2013, NIPR 2013, 368 (Yukos)	586
14.	Hof van Justitie EU 16 januari 2014, zaak C-328/12, NIPR 2014, 50 (Schmid)	594
15.	Hof van Justitie EU 4 december 2014, zaak C-295/13 (H./H.K.)	597
16.	Hof van Justitie EU 16 april 2015, zaak C-557/13, NIPR 2015, 168 (Lutz)	600
17.	Hof van Justitie EU 10 december 2015, zaak C-594/14 NIPR 2016, 44 (Kornhaas)	605
18.	Hof van Justitie EU 15 oktober 2015, zaak C-310/14, NIPR 2016, 295 (Nike)	608
19.	Hof van Justitie EU 26 oktober 2016, zaak C-195/15, NIPR 2016, 423 (Senior Home)	613
20.	HR 11 juli 2014, NIPR 2016, 191 (Container Leasing)	616

S–ERKENNING EN TENUITVOERLEGGING

1.	HR 14 november 1924, NJ 1925, 91 (Bontmantel)	618
2.	Rb. Amsterdam 28 januari 1970, AK 5845 (Navibel/Centrop)	621
3.	HR 17 december 1993, NIPR 1994, 149 (Esmil/Enka e.a.)	622
4.	Hof van Justitie EG 10 oktober 1996, zaak C-78/95, NIPR 1997, 113 (Hendrikman)	626

Inhoudsopgave

5.	Hof van Justitie EG 27 april 1999, zaak C-99/96, NIPR 1999, 266 (Mietz)	628
6.	Hof van Justitie EG 17 juni 1999, zaak C-260/97, NIPR 1999, 268 (Unibank).	634
7.	HR 10 september 1999, NIPR 2000, 38 (Triumph Europe)	636
8.	Hof van Justitie EG 28 maart 2000, zaak C-7/98, NIPR 2000, 126 (Krombach).	641
9.	Hof van Justitie EG 14 december 2006, zaak C-283/05, NIPR 2007, 34 (ASML)	646
10.	Hof van Justitie EG 2 april 2009, zaak C-394/07, NIPR 2009, 129 (Gambazzi/DaimlerChrysler)	650
11.	Hof van Justitie EU 4 mei 2010, zaak C-533/08, NIPR 2010, 324 (TNT Express)	654
12.	Hof van Justitie EU 13 oktober 2011, zaak C-139/10, NIPR 2011, 472, C-139/10 (Prism Investment)	660
13.	Hof van Justitie EU 15 november 2012, zaak C-456/11, NIPR 2013, 49 (Gothaer)	662
14.	HR 26 september 2014, NIPR 2014, 381 (Gazprombank)	667
15.	Hof van Justitie EU 19 december 2013, NIPR 2014, 49 (Nipponkoa)	673
16.	HR 17 april 2015, NIPR 2015, 297 (Northern River)	676
17.	Hof van Justitie EU 16 juli 2015, zaak C-681/13, NIPR 2015, 398 (Diageo Brands)	679

Chronologische inhoudsopgave per instantie

HOF VAN JUSTITIE EG

6 oktober 1976	P4	21 januari 2010	R9
6 oktober 1976	P5	25 februari 2010	P33
30 november 1976	P6	11 maart 2010	P34
22 november 1978	P7	4 mei 2010	S11
17 januari 1980	P8	15 juli 2010	F3
24 juni 1981	P9	7 december 2010	P36
22 maart 1983	P10	22 december 2010	F4
15 januari 1987	P11	9 juni 2011	P37
8 december 1987	P12	18 oktober 2011	P38
27 september 1988 (C-81/87)	M1	20 oktober 2011	R10
27 september 1988 (C-189/87)	P13	25 oktober 2011	P39
11 januari 1990	P14	29 november 2011	N8
6 december 1994	P15	13 oktober 2011	S12
7 maart 1995	P16	1 december 2011	P40
19 september 1995	P17	15 december 2011	R11
10 oktober 1996	S4	15 maart 2012	P41
9 januari 1997	P18	12 juli 2012	P42
20 februari 1997	P19	12 juli 2012	N9
27 oktober 1998	P20	6 september 2012	O5
17 november 1998	P21	25 oktober 2012	P43
9 maart 1999	N2	15 november 2012	S13
16 maart 1999	P22	22 november 2012	R12
27 april 1999	S5	21 februari 2013	O6
17 juni 1999	S6	18 juli 2013	P44
28 maart 2000	S8	12 september 2013	K9
6 oktober 2000	K7	17 oktober 2013	K10
19 februari 2002	P23	14 november 2013	P45
17 september 2002	P24	19 december 2013	P46
5 november 2002	N3	19 december 2013	S15
14 november 2002	P25	16 januari 2014	P47
30 september 2003	N4	16 januari 2014	R14
2 oktober 2003	A1	27 februari 2014	P48
13 december 2005	N5	13 maart 2014	P49
1 maart 2005	P26	17 oktober 2014	F5
17 januari 2006	R4	12 november 2014	F6
2 mei 2006	R5	4 december 2014	R15
13 juli 2006	P27	18 december 2014	G1
13 juli 2006	P28	28 januari 2015	P50
14 december 2006	S9	16 april 2015	R16
3 mei 2007	P29	21 mei 2015 (C-352/13)	P51
11 oktober 2007	P30	21 mei 2015 (C-322/14)	P52
29 november 2007	C1	16 juli 2015	S17
11 juli 2008	F1	10 september 2015	P53
14 oktober 2008	A3	6 oktober 2015 (C-404/14)	F7
10 februari 2009	P31	6 oktober 2015 (C-489/14)	G2
12 februari 2009	R7	15 oktober 2015	R18
2 april 2009	F2	26 oktober 2015	R19
2 april 2009	S10	19 november 2015	F8
16 juli 2009	P32	10 december 2015 (C-350/14)	L6
16 juli 2009	C2	10 december 2015 (C-594/14)	R17
10 september 2009	R8	17 maart 2016	P54
6 oktober 2009	K7	20 april 2016	P55
		16 juni 2016	P56
		14 juli 2016	P57

Chronologische inhoudsopgave per instantie

12 oktober 2016	P58
28 juli 2016	K11
18 oktober 2016	K12

HOGE RAAD DER NEDERLANDEN

14 november 1924	S1
17 mei 1929	H1
18 maart 1938	L1
2 april 1942	K1
8 januari 1943	I1
21 maart 1947	I2
21 november 1952	J1
15 april 1955	R1
13 mei 1966	K2
2 juni 1967	R2
14 mei 1976	H3
10 december 1976	H4
12 januari 1979	K3
20 april 1979	H5
30 mei 1980	K4
27 maart 1981	H6
16 december 1983	L2
1 februari 1985	P1
31 oktober 1986	C9
27 mei 1988	C4
28 oktober 1988	P2
7 april 1989	H8
16 maart 1990	I3
6 december 1991	H8
25 september 1992	K5
19 maart 1993	H9
17 december 1993	S3
16 september 1994	H10
26 januari 1996	C5
23 februari 1996	L3
31 mei 1996	R3
13 december 1996	B1
16 mei 1997	M1
8 mei 1998	J3
16 oktober 1998	B2
3 september 1999	J4
10 september 1999	S7
7 januari 2000	J5
13 juli 2001 (khoel)	C8
13 juli 2001 (Ghanese geboorteakte)	D1
9 november 2001	C3
23 november 2001	L4
14 december 2001	J6
17 januari 2003	O1

24 oktober 2003	M1
12 november 2004	L5
8 april 2005	O2
22 februari 2008	I4
26 september 2008	A2
18 december 2009	O3
5 februari 2010	Q1
7 mei 2010	P35
4 februari 2011	O4
18 maart 2011	N7
24 juni 2011	H12
24 februari 2012	K8
2 november 2012	D2
29 maart 2013	H13
13 september 2013	R13
11 juli 2014	R20
26 september 2014	S14
17 april 2015	S16
13 november 2015	N10
19 februari 2016	D3
26 februari 2016	P59
11 maart 2016	L7
3 juni 2016	L8
16 september 2016	J7
23 september 2016	F9
30 september 2016	Q2
14 oktober 2016	Q3

GERECHTSHOVEN

<i>Hof Amsterdam</i>	
21 juni 1971	H2
12 november 1998	B3
<i>Hof Arnhem-Leeuwarden</i>	
7 november 2013	E1
<i>Hof 's-Gravenhage</i>	
28 april 1978	J2
15 juli 2009	H11

RECHTBANKEN

<i>RbAmsterdam</i>	
28 januari 1970	S2
31 oktober 2007	R6
<i>Rb's-Gravenhage</i>	
5 februari 2010	I5
21 maart 2012	P3